

Ilona Porjesová

Tento obrázek je moje jediná památka na mou maminku Ilonu Porjesovou (rozenou Moškovičovou). Obrázek byl původně kresba uhlem, dvojportrét mé krásné černoooké a černovlasé mladé maminky a šťastně se usmívajícího, více než o dvacet let staršího tatínka. Portrét uhlem zhotovil známý maďarský umělec, jehož jméno jsem už zapomněl. Když jsem se po válce vrátil do své rodné Žiliny, na dvoře našeho zdevastovaného domu jsem našel na smetišti poničený uhlový dvojportrét svých rodičů. Byl roztrhaný a v hrozném stavu. Tatínka se zachránit nepodařilo, ale nechal jsem zrestaurovat alespoň mamčinu podobiznu.

Moje maminka se narodila roku 1901 v Michalovcích na východním Slovensku. Bohužel na maminku žádné přímé vzpomínky nemám, znám pouze něco málo z jejího života zprostředkovaně z vyprávění babičky a tetiček. Maminka totiž zemřela při porodu mého nenarozeného sourozence na

něco, čemu by se dnes patrně řeklo mimoděložní těhotenství. Tak mi to alespoň jako malému vyprávěla babička. Když jsem ovšem byl už o něco starší, vyprávěly mi tetičky, že to bylo trochu jinak. Tetičky mi vypravovaly, že maminka Ilonka byla učiněný anděl. Ovšem příčinou jejího předčasného úmrtí prý byla její vlastní matka. Babička Fany totiž, když přijela do Žiliny za dcerou a za mnou jakožto desetiměsíčním capartem, zjistila, že maminka je znovu těhotná. Přemluvila maminku, aby si dala bez tatínkova vědomí, ten byl tou dobou na delší služební cestě mimo město, udělat tajně potrat, aby si prý dalším porodem nezkazila postavu. Babička pokoutně sehnala jakousi porodní bábu, která však zákrok zfušovala, a maminka zemřela na celkovou otravu krve. Bylo jí tehdy necelých jedenadvacet let.